

List Jakuba

Świętochłowice 2019
Berea
Marek Handrysik

Wstęp

List powstał prawdopodobnie w Jerozolimie. (ok 44-49 n.e. → Dz 7, 8, czy Dz 12?)

- Adresat: „bracia” - diaspora żydowska 1:1 (pośród pogan)
- Sytuacja – rozproszenie, lecz brak prześladowań z zewnątrz.
- Niewiele teorii, dużo praktyki życia.
- Dużo odwołań do przyrody.
- 40 odwołań do ST i 20 do Kazania na Górze.
- Najwyższy poziom języka greckiego w całym NT!
- „Jakub Brat Pański” – Paweł Szewczyk (2013)

<http://swietochlowice.kwch.org/jakub-brat-panski-pawel-szewczyk/>

Jakub, brat Pański

➤ Historia Jakuba:

1. Jakub jako młodzieniec – patrz Mt 13:55
2. Nie wierzył – patrz J 7:5
3. Próba ubezwłasnowolnienia Pana Jezusa – patrz Mk 3:21-22
4. Dlaczego rodzina sądziła, że oszalał? patrz Ps 69:8-10
+ J 2:17 + Dz 1:20
5. Rodzina Pańska nie czyni woli Bożej. patrz Mk 3:31-35
6. Dowód odtrącania Pana Jezusa przez rodzinę – J 19:25-27
7. Nawrócenie Jakuba Brata Pańskiego – 1Kor 15:5-8
8. Rola Jakuba w Kościele Dz 12:17; 15:13; 21:18; Gal 1:19; 2:9; 2:12;
9. *Jakub, **sługa** Boga i Pana Jezusa Chrystusa... (1:1)*
10. Jakub Sprawiedliwy – męczennik. (Hegezyp r. 62)

Kilka pytań:

1. Czy jesteś dumny z tego w jakiej urodziłeś się rodzinie?
2. A może jesteś dumny z tego, że nie zachowujesz się jak inni?
3. Albo z tego, że nie cudzołożysz?
4. Może ze swoich talentów? (Jakub miał wybitny językowy.)

Wszystko to będzie Ci jedynie powodem do zguby, jeśli nie będziesz **SŁUGĄ** JEZUSA

1:1 Pozdrowienie

Jakub, *niewolnik* Boga i Pana Jezusa Chrystusa, *dwunastu plemionom w diasporze*:
Radujcie się!

1. Jakub jako sługa swojego Brata.
2. Adresatem listu jest (chrześcijańska), żydowska diaspora.
3. Pierwsze poselstwo listu – radość. (dosłownie gr. *hairō* Strong 5463)
 - W języku polskim pozdrowienie odnosi się do zdrowia.
 - W języku greckim do radości.
 - A po hebrajsku?

Biblia Brzeska (1563) Jakub sługa Boży i Pana Jezusa Chrystusa, dwiemanaście pokoleń rozproszonym **zdrowia życzy**."

Biblia Ewangeliczna EIB (2016) Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, do dwunastu pokoleń żyjących na obczyźnie: **Pozdrowienia!**"

Biblia Gdańska (1632) Jakób, sługa Boży i Pana Jezusa Chrystusa, dwunastu pokoleniom, które są w rozproszeniu, **zdrowia życzy**."

Biblia Lubelska (1998-2010) Jakub, Boga i Pana Jezusa Chrystusa niewolnik, dwunastu pokoleniom, które [są] w diasporze, **pozdrowienie**."

Biblia Paulistów (2005/2008) Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, posyła radosne **pozdrowienie** dwunastu plemionom w diasporze."

Biblia Poznańska (1973-1975) Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, [przesyła] **pozdrowienie** dwunastu pokoleniom w diasporze!"

Biblia Rakowska (1606) Jakub Boży i Pana Jezusa Chrystusa sługa, onym dwiemanaście pokoleń, które są w rozproszeniu, **zdrowia życzy**."

Biblia Tysiąclecia: Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, śle **pozdrowienie** dwunastu pokoleniom w rozproszeniu."

Biblia Warszawska [brytyjka] (1975) Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, **pozdrowia** dwanaście pokoleń, które żyją w rozproszeniu."

Biblia Warszawsko-Praska (1975/1997) Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, **przesyła pozdrowienia** dwunastu pokoleniom, które żyją w rozproszeniu."

Biblia Wujka (1599) Jakób, Boży i Pana naszego Jezusa Chrystusa sługa, dwiemanaście pokoleniom, które są w rozproszeniu, **zdrowia**."

Komentarze KUL (1958-1979) Jakub, Boga i Pana Jezusa Chrystusa niewolnik, dwunastu pokoleniom, które [są] w diasporze, **pozdrowienie**."

Nowa Biblia Gdańska (1632/2012) Jakób, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, do dwunastu pokoleń żyjących w rozproszeniu, **witajcie**."

NT - Seweryn Kowalski (1957) Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, **pozdrowia** dwanaście pokoleń w diasporze."

NT Przekład Dosłowny (2006) Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, do dwunastu pokoleń, które są w diasporze: **Pozdrowienia!**"

NT Remigiusz Popowski (2000) Jakub, sługa Boga i Pana, Jezusa Chrystusa, dwunastu pokoleniom w rozproszeniu **pozdrowienie**."

NT z greckiego - E. Dąbrowski (1961) Jakub, sługa Boga i Pana naszego Jezusa Chrystusa, **pozdrowia** dwanaście pokoleń żyjących w rozproszeniu."

Przekład Ekumeniczny (2009) Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, przesła **pozdrowienie** dwunastu pokoleniom, rozproszonym w świecie."

Przekład Nowego Świata (1997) Jakub, niewolnik Boga i Pana Jezusa Chrystusa; do dwunastu plemion, które są rozproszone: **Pozdrowienia!**"

Przekład Toruński Nowego Przymierza (2017) Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, do dwunastu pokoleń, które są w rozproszeniu. **Pozdrowienie**."

Przekład Żydowski NT (Stern) Ja'akow, niewolnik Boga i Pana Jeszui Mesjasza, do Dwunastu Plemion w diasporze: **szalom!**"

Słowo Życia (1989) Ja, Jakub, oddany sługa Boga i Jezusa Chrystusa, naszego Pana, przesyłam **serdeczne pozdrowienia** dwunastu pokoleniom wierzących pochodzenia hebrajskiego, rozproszonym po całym świecie."

Uspółcześniona Biblia Gdańska (2017) Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, przesła **pozdrowienia** dwunastu pokoleniom, które są w rozproszeniu."

Współczesny Przekład (1991) Jakub, sługa Boga i Pana, Jezusa Chrystusa, **pozdrowia** dwanaście pokoleń, rozproszonych na całym świecie."

1:2-4 Rozpoczęcie głównego tematu

Za całą **radość** uznajcie bracia moi, gdy wpadacie (w) rozmaite **próby**, wiedząc, że wypróbowanie waszej wiary sprawia wytrwałość. **Wytrwałość** zaś ma być czynem doskonałym, abyście byli **doskonali i zupełni**, w niczym **(nie) mający braków**.

1. Próby – por. Jkb 1:12-14; i Łk 4:13 Mt 6:13. = pokuszenie
2. Czy próba/pokuszenie jest dla nas radością? Ew. kiedy jest?
3. Pokuszenie stanowi doświadczenie wiary, a wiara bez próby... (?)
4. Wytrwałość – por. Jkb 5:11. To jest kształtowanie charakteru.
5. Jaka jest różnica pomiędzy temperamentem, a charakterem?
6. „Doskonali” = gr. *teleios* – doskonałość, dojrzałość
7. „Zupełni” - „Nienaganni” = gr. *holokleros* – w całości; patrz 1Tes 5:23
8. „Bez braków” = gr. *leipo* – patrz Jkb 1:5; 2:15; Łk18:22
9. Przeczytajmy, w tym kontekście Hbr 12:1-14

A jakim Ty chcesz być?

1:5-8 Jaką masz duszę?

Jeśli zaś komuś z was brakuje **mądrości**, niech **prosi** (o nią) u Boga, który daje wszystkim szczerze i nie robiąc wyrzutów, a **zostanie mu dana**. Ale niech prosi z **wiarą**, bez wahania, bo **kto się waha przypomina falę morską** targaną i rzucałą przez **wiatr** tam i z powrotem. Niech ów człowiek zatem nie sądzi, że cokolwiek od Pana otrzyma – mąż **rozdwojonej duszy**, **chwiejny na wszystkich swoich drogach**.

1. Mądrość, ale jaka? Patrz 3:13-18. W czym?
2. Prośba – pierwszy skutek próby.
3. Warunkowa obietnica wysłuchania modlitwy.
4. Pierwszy obraz – fala.
5. W tym obrazie istotna jest zależność od wiatru.
6. Jaka to jest rozdwojona dusza?
7. Jakub coś sugeruje (patrz następne wiersze).
8. Ciekawe dlaczego „rozdwojonej”? Patrz Mt 6:24
9. Chwiejność w postępowaniu cechą ludzi, którzy chcą więcej niż jednej rzeczy naraz. To jest 1 powód bezskutecznych modlitw.

1:9-11 Wywyższenie ubóstwa

A brat *uniżony niech się chlubi ze swojego wywyższenia*. Bogaty zaś, ze swojego uniżenia, gdyż *jak kwiat trawy przeminie*. Wzeszło bowiem *słońce ze spiekotą* i wysuszyło trawę, a kwiat jej opadł i piękno oblicza jego zostało zniszczone – tak i *bogaty na swoich drogach zmarnieje*.

1. Odwrócenie porządku, który obserwujemy wokół. (por. 2:2-3 i 4:6)
Dlaczego?
2. Drugi obraz. (Iz 40:6-8)
3. Czym jest tu słońce?
4. Jakub ostrzega.
5. Czy pamiętamy pierwszy nakaz?

1:12-14 Pochodzenie pokus

Szczęśliwy mąż, który *wytrwale znosi próbę*, gdyż, kto zostanie wypróbowany, otrzyma *wieniec życia*, który obiecał Pan *tym, którzy Go miłują*. Nikt poddawany próbie niech nie mówi, że *przez Boga jest próbowany*. Bóg bowiem jest *niepodatny na próby do zła*, a sam nikogo (też nie) *poddaje próbie*. Każdy zaś jest poddawany próbie *przez własne pożądlivości* – *wabiony jest i nęcony*.

1. O jakim jest tu mowa szczęściu? (Mt 5:4-10)
2. Co to jest wieniec (korona) żywota? Patrz Obj 2:10 i 3:11; 1Kor 9:25
3. Czy miłujesz Boga? Czy walczysz z pokuszeniami? (test) (1Kor 10:13)
4. Zwalanie winy na Boga to nie najlepszy pomysł. (1Sm 16:14)
5. Niepodatność na pokusy skutkuje niezdolnością do kuszenia.
6. Pokuszenie pochodzi od nas samych.
7. Zastosowanie języka jak do zwierząt. Dlaczego?
 - dosłownie – *być łowionym na przynętę* (za PTNP)

1:14-18 Ciąża

...Każdy zaś jest poddawany próbie przez własne pożądliwości – wabiony jest i nęcony. Potem, gdy pożądliwość "zaszła w ciążę", rodzi grzech, a gdy grzech "wydoroślał", rodzi śmierć.

1. Kolejny obraz.
2. Czy pozwalasz pożądliwości począć w tobie?
3. To jest jak życie.
4. O jaką śmierć tu chodzi?

1Kor 5:5; Dz 5:1-11

1J 5:16-17; 1Mjż 38:7
1Tm 5:6

Nie dajcie się zwieść bracia moi umiłowani! Wszelki dobry prezent i każdy doskonały dar z góry pochodzi, zstępując od Ojca światła, u którego nie ma odmiany lub cienia zmienności. Gdy zechciał zrodzić nas Słowem prawdy do (tego), by uczynić nas niejako pierwociną Jego stworzeń.

5. Czy możemy sami zdecydować o nowonarodzeniu?
6. Czy widzimy przeciwieństwo w ramach tego samego obrazu?
7. Jakie jest więc skuteczne antidotum na pokusy? Co zradza? 1Ts 1:5

Czy pozwolisz sobie na zajście w ciążę?

1:17-18 To, co zstępuje od Boga

Wszelki *dobry prezent* i każdy *doskonały dar* z góry pochodzi, zstępując od *Ojca świateł*, u którego *nie ma odmiany lub cienia zmienności*. Gdy *zechciał zrodzić nas Słowem prawdy do (tego), by uczynić nas niejako pierwociną Jego stworzeń.*

1. O jakim „dobrym prezencie” i „doskonałym darze” jest tu mowa?

2. U „Ojca Świateł” *nie ma odmiany lub cienia zmienności!*

Patrz 2 Kor 4:4;

3. Kto to są te „światła” zrodzone przez Ojca?

4. Czy to oni chcieli się zrodzić?

3. Pierwociny – gr. *aparhe*; patrz Rz 11:16; 16:5; 1Kor 15:20 i 23; 16:15; Obj 14:4

Kim więc są owi „my”?

Kim byli pierwsi odrodzeni?

Jaka jest rola Żydów w dziele Ewangelii? W Kościele?

Pierwociny zapowiadają pełne zbiory. Kiedy to będzie? (2Pt 3:9)

1:19-21 milczenie i gniew

Dlatego, bracia moi umiłowani, niech każdy człowiek będzie szybki do tego, by słyszeć, powolny (zaś) do tego, by mówić (i) powolny do gniewu. Gniew męża bowiem sprawiedliwości Boga nie wykonuje. Dlatego odłożywszy wszelką plugawość i obfitość złości, przyjmijcie z łagodnością wrodzone Słowo, które może uratować dusze wasze.

1. Co oznacza „niech”, w tym zdaniu?
2. Czy gniew jest przeciwieństwem słuchania? Mówieniem?
3. Na czym polega zagrożenie ze strony gniewu? Por. 4:1

Kto na kogo może gniewać się w tym liście? Patrz 2:3 i 5:6.

4. Plugawość, to inaczej brud, a złość, to złe zamiary i pragnienia.
5. „Wrodzone Słowo” - gr. *emfytos* – hpx, Strong 1721
6. Jak uchronić się przed pokusą „słusznego” gniewu?

Możesz sam mówić, albo pozwolić mówić Bogu!

Tylko tak można uratować się od gniewu!

1:22-24 Wykonawca, a nie słuchacz

Bądźcie więc **wykonawcami Słowa**, a nie jedynie słuchaczami **zwodzającymi samych siebie**. Gdyż jeśli ktoś jest słuchaczem Słowa, a nie (jego) wykonawcą, to przypomina męża, który **przypatruje się w zwierciadle swojej twarzy**, z którą się **urodził**. Przypatrzył się bowiem sobie samemu i odszedł, i natychmiast zapomniał jaki był.

1. Samo słuchanie wrodzonego Słowa jednak nie wystarczy.
2. Słuchanie Słowa może prowadzić do samooszukiwania (mat. błąd w obliczeniach).
3. Kolejny obraz – lustro.
4. Gr. *genesis* → 3:6

Czy czujesz się lepiej wówczas
gdy słuchasz Słowa Bożego?

1:25-27 Pobożność

Ale ten, który **wejrzał** w **doskonałe prawo wolności** i w nim pozostawał, ten nie stał się słuchaczem, który zapomina, ale **wykonawcą dzieła, ten będzie szczęśliwy w swoim działaniu**. Jeśli ktoś spośród was sądzi, że jest bogobojny, (a) **nie trzyma w ryzach swego języka, ale zwodzi serce swoje**; tego bogobojność (jest) **próżna**. Bogobojnością czystą i nieskalaną przed Bogiem i Ojcem jest to: **"odwiedzać" sieroty i wdowy w ich ucisku (i) strzec samego siebie, (aby być) niesplamionym od świata**.

1. Wejrzyć... gr. *parakypso* – wyst.: Łk 24:12; J 20:5 i 11; 1Pt 1:12
2. Czym jest „doskonałe prawo wolności”? Patrz Gal 2:4; 5:1 i 13
Odwrotnością jest bluźnierstwo – por. Jkb 4:11-12
3. Błogosławione jest działanie w wolności. A język?
4. Czy zdarza nam się oszukiwać słowami własne serce? Patrz 2:16
5. Dlaczego próżna (bezużyteczna)? → 2:17
6. Dwa elementy pobożności:
 - niesienie pomocy potrzebującym, (patrz 1Tm 5:3-16)
 - pozostanie niesplamionym. (Hbr 12:14)

2:1-4 Fałszywe rozumowanie

Bracia moi nie łączcie **wiary Pana naszego Jezusa Chrystusa – (naszej) chwały – z wyróżnieniem** jednych osób przed drugimi. Jeśli bowiem wszedłby na wasze **zgromadzenie** mąż mający złoty pierścień, w szacie wspaniałej, wszedłby też i ubogi w brudnej szacie, i spoglądalibyście na tego, który nosi szatę wspaniałą i powiedzielibyście mu: “ty usiądź tutaj – dobrze”, a ubogiemu powiedzielibyście: “ty stań tam, lub usiądź tutaj – pod podnóżkiem moim”, to nie uczyniliście różnicy między sobą i staliście się **sędziami** (pod wpływem tych) niegodziwych myśli?

1. Kogo wyróżniał Pan Jezus? (Dosłownie – *brać wg twarzy* → w. 23)

Patrz Mt 23:8-12

2. Zgromadzenie = synagoga

3. Tzw. „potencjał”, co to jest?

Czy to nie jest przypadkiem fałszywe rozumowanie?

4. Ile stron występuje w tym tekście?

5. Czy bogaty i biedny, obaj byli wierzący?

6. Kto tu popełnia błąd?

2:5-7 Dlaczego to fałszywe rozumowanie?

*Postuchajcie, bracia moi umiłowani, czyż **nie wybrał Bóg ubogich** świata, (na) bogatych w wierze i (na) dziedziców królestwa, które (to) obiecał tym, którzy **go miłują**? Wy jednak **wzgardziliście ubogim!** Czyż nie bogaci **tyranizują** was i nie **oni ciągną was do sądów**? Czyż nie oni **bluźnią Dobremu Imieniu** wzywanemu wśród was?*

1. W jakim sensie Bóg wybrał ubogich? Patrz 1Kor 1:26-29
2. W jaki sposób ubóstwo łączy się z miłością Boga? Patrz 1:9; 1Tm 6:9-10
3. Wzgardzenie ubogim, to osąd wg tego, co widzą oczy.
4. Błędem jest też identyfikowanie bogatego z krzywdzicielem.
5. Kto bluźni Imieniu Pana Jezusa?

Jak oceniasz ludzi?

2:8-9 Czynienie różnic to przestępstwo

Jeśli jednak wypełniacie **prawo królewskie**, zgodnie z Pismem: "**będziesz miłował bliźniego swego, jak siebie samego**", (to) czynicie dobrze. Jeśli jednak dyskryminujecie, (to) **grzech** popełniacie, będąc przez prawo upominani, **niczym przestępcy**.

1. Co oznacza, że jest to „królewskie” przykazanie? Patrz Rz 13:9
2. Inna forma tego przykazania – patrz Mt 7:12
3. To jest sposób patrzenia na dobro innych tak, jak na własne.
4. To jest lekarstwo na ocenę kogoś wg tego, co widzą nasze oczy.
5. Kto jest przestępcą?
6. Dyskryminować można biednego, ale i bogatego.

2:10-12 Działanie Prawa

*Kto bowiem całego prawa będzie strzegł, (a) potknie się jednak w jednym, (to) **staje się winnym wszystkiego**. Bo **ten, który powiedział: "nie będziesz cudzołożył"**, powiedział też: "nie będziesz mordował". Jeśli więc nie będziesz **cudzołożył**, ale będziesz **mordował**, stajesz się przestępcą prawa. **Tak mówcie i tak czyńcie** jak ci, którzy mają być sądzeni przez **prawo wolności**.*

1. Wystarczy jedno przestępstwo aby być winnym wszystkiego? 1Tm1:9-10

Dlaczego? (patrz poprzedni kontekst)

Gdyż naruszone zostaje **Boże** przykazanie miłości.

2. Czy nie ma więc różnicy między grzechami?
3. Dlaczego Jakub zestawia akurat cudzołóstwo i zabójstwo?
4. Czym jest owe Prawo Wolności? Patrz Gal 2:4-5.12; 5:1-2 i **13**;
Hbr 10:38-39.

Jak my – nie-żydzy, mamy stosować Prawo?

Jak my – nie-żydzi, mamy stosować Prawo?

1. Narzędzie weryfikujące nasz prawdziwy stan duchowy:

- działa wobec osób nawracających się, (patrz Gal 3:24)
- działa wobec opornych.

2. Narzędzie potępienia:

- działanie wobec osób nawróconych, (patrz Rz 7:1-4)
- działanie wobec nienawróconych.

3. Narzędzie zbudowania:

- jest natchnionym Słowem Bożym,
- objawia cechy Boga,
- mówi o dziele Chrystusa.

gł. dla dzieci Bożych

Czy odrodzone dzieci Boże podlegają więc Prawu?

Jak tę sprawę rozstrzygnął pierwotny Kościół?

1. Wobec nie-żydów

– Patrz Dz 15:13-21.28-29

2. Czy obowiązuje nas to dzisiaj?

– Czyje jest to postanowienie? (patrz Dz 15:28)

– Z czego ono wynika? (Patrz 1Mjż 9)

– Czy zostało ono kiedykolwiek odwołane?

3. Czy Żydzi mogą żyć wg tego?

– Z kim zawarte było przymierze na Synaju?

– Patrz Dz 21:20; Gal 2:14; Obj 12:17

4. *hypostasis i hypostello* – patrz Hbr 10:38-39 i 11:1.

2:13 Miłosierdzie i sąd

*Bo **sąd** bez miłosierdzia (temu kto) nie uczynił miłosierdzia
– chlubi się miłosierdzie wobec **sądu**.*

1. O jakim jest mowa sądzie?
2. Przeczytajmy 1Kor 6:6-8
3. Przeczytajmy Mt 18:21-35
4. Przeczytajmy Łk 16:9

Korzystanie z pieniędzy, to sprawa kluczowa w kwestii naszego zbawienia.

Czy okazujesz miłosierdzie?

2:14-17 Uczynki

Jakiż pożytek (z tego), bracia moi, jeśli ktoś mówiłby, że ma wiarę, jednak nie miałby uczynków? Nie może go ta "wiara" zbawić. Jeśli więc brat lub siostra są nadzy i brakować im będzie codziennego pokarmu, a ktoś z was powiedziałby im: "idźcie w pokoju, ogrzejcie się i najedzcie się", a nie dali im tego, co niezbędne (dla) ciała, (to) jaki (z tego) pożytek? Tak i wiara, jeśli nie ma uczynków, martwa jest w sobie samej.

1. Jak jesteśmy usprawiedliwieni? Patrz Rz 3:24; 5:1.9; 8:33; 4:25
2. Czym więc są nasze, dobre uczynki? (Patrz Ef 2:10; Mt 5:16; 1Tm 6:17-19)

Czy słusznie należy nam się za nie nagroda?

- 1) Co masz czego byś nie otrzymał? (1Kor 4:7)
- 2) Kto przygotował dla ciebie dobre uczynki? (Ef 2:10)
- 3) Skąd masz swoje zdolności? (1Pt 4:10)
- 4) Skąd twoje chcenie i wykonanie dobrego? (Flp 2:13)

Co może umniejszyć naszą nagrodę za dobre uczynki?

2:14-17 Martwa wiara

*Jakiż pożytek (z tego), bracia moi, jeśli ktoś **mówiłby**, że ma wiarę, jednak nie miałby uczynków? Nie może go ta "wiara" zbawić. Jeśli więc brat lub siostra są nadzy i brakować im będzie codziennego pokarmu, a ktoś z was **powiedziałby** im: "idźcie w pokoju, ogrzejcie się i najedzcie się", a nie daliście im tego, co niezbędne (dla) ciała, (to) jaki (z tego) pożytek? Tak i wiara, jeśli nie ma uczynków, martwa jest w sobie samej.*

1. Zauważmy, że jest to kontynuacja tematu rozpoczętego w 1:26-27
2. Mówienie, że jest się wierzącym nie oznacza, że tak jest.
mówienie ≠ wyznanie
3. Czy rozumiemy ten mechanizm? Słowa zamiast czynu.
4. Na czym polega więc martwość wiary?
5. Pamiętamy, że poprzednio było o ocenianiu na podstawie oczu?

Czy jest tu cokolwiek niezrozumiałego?

Nie mów że wierzysz; pokaż to!

2:18-19 Martwa wiara

Ale powie ktoś: „Ty masz wiarę, a ja mam uczynki. Pokaż mi (zatem) swoją wiarę z twoimi "uczynkami", a ja pokażę ci moją wiarę z moimi uczynkami.” Ty wierzysz, że Bóg jest jeden? Dobrze czynisz, demony także wierzą i drżą.

1. Zauważmy, że jest to (przykładowa) rozmowa. (do w. 26)
2. Czy można pokazać wiarę jedynie słowami?
3. Demony wierzą prawidłowo. (Patrz np. Łk 4:9-11; Dz 16:17; 19:15)
4. Ile warta jest prawidłowa teologia bez potwierdzających ją uczynków?

**Wiara jest niewidzialna.
Jak Ty możesz ją pokazać?**

2:20-22 Usprawiedliwienie z uczynków

*Chcesz więc poznać, o pusty człowieku, że wiara bez uczynków jest martwa? (Czy) Abraham, ojciec nasz, nie został usprawiedliwiony z uczynków, gdy ofiarował Izaaka, syna swego, na ołtarzu? Widzisz, że **wiara współpracowała z jego uczynkami** i z uczynków wiara stała się **doskoną**.*

1. Kontynuacja rozmowy.
2. Co myślimy o usprawiedliwieniu z uczynków? Por. Rz 3:19-28 i Gal 2:16
3. Czyżby spór Pawła i Jakuba? Patrz Gal 2:9 i 12
3. „Doskoną” → gr. *teleioo* = *uczynić doskonałym, ukończyć, dodać to, czego brakuje, aby osiągnęło pełnię, doprowadzić do końca (celu), dokonać.*
4. Spróbujmy wyciągnąć wnioski...

Wiara osiąga cel poprzez uczynki.

**Jeśli nie wisisz akurat na krzyżu,
a nic nie robisz, to drżyj!**

2:23-24 Wiara i uczynek Abrahama

23. I zostało wypełnione Pismo mówiące: **uwierzył więc Abraham Bogu i zaliczono mu (to) do sprawiedliwości i został nazwany przyjacielem Boga.**

24. Widzicie zatem, że **człowiek usprawiedliwiany jest z uczynków, a nie jedynie z wiary.**

1. Porównajmy Rz 4:1-22
2. Porównajmy Hbr 11:17-19
3. Porównajmy Gal 3:5-14

O co tu chodzi?

2:25-26 Rachab

25. Podobnie też i Rachab – prostytutka, (czy) nie z uczynków została usprawiedliwiona, gdy przyjęła posłańców i odprawiła (ich) inną drogą?

26. Bo tak, jak ciało bez ducha jest martwe, tak i wiara bez uczynków jest martwa.

1. Porównajmy z Hbr 11:31

2. Prześledźmy to wydarzenie Joz 2:2-21 i 6:25 i Mt 1:5

3. Porównajmy 2:17

Czy wiara, którą mamy popycha nasz do czynów?

A może hodujemy trupa?

Język

Narastanie tematu grzechów języka w Liście Jakuba

1. Oskarżanie Boga (1:13)
2. Chęć mówienia / niechęć słuchania (1:19)
3. Niepowściągnięcie języka – pobożność w słowach (1:26 + 27)
4. Umacnianie pychy bogatych (2:1-4)
5. Wiara w słowach (2:14)
6. Brak czynów usprawiedliwiany dobrym życzeniem (2:15-16)
7. Jaka to jest wiara bez uczynków? (2:17-19 i nast..)
8. Niech niewielu będzie nauczycielami (3:1-2)
9. Obrazy (3:3-12)

3:1-2

1. (Niech) niewielu zostaje nauczycielami, bracia moi, wiedząc, że większy **wyrok** otrzymacie.

2. Wielokroć bowiem **potykamy się wszyscy**. Jeśli ktoś w słowie nie potyka się, ten (jest) mężem **doskonałym, mogącym trzymać w ryzach także całe ciało**.

O jaki tu może chodzić wyrok? (Patrz: 1Kor 4:3-6; Jud 14-15)

Nawet Jakub Sprawiedliwy – mistrz retoryki, potykał się (ciągle) w mowie?

Co znaczy być doskonałym człowiekiem? (gr. *teleios*)

Kontekst: 1:19 i 26; 2:3 i 12; 2:14 i 18

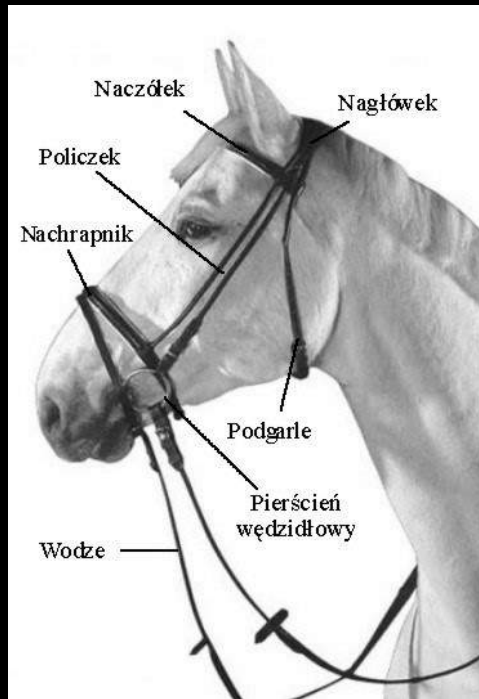
- nieskory do mówienia, powściągający język,
- nie schlebiać bogatym,
- mówienie, że się wierzy bez uczynków, to wiara martwa.

Panowanie nad językiem jako sposób, bądź wyznacznik panowania nad całym sobą.

3:3-6

3. *Oto koniom wędzidła na usta zarzucamy, aby one nam podległe były i całym ich ciałem kierujemy.*
4. *Oto też statki, tak wielkie będąc i przez surowe wiatry pędzone, kierowane są przez małe ster, dokądkolwiek chciałby gwałtowny ruch sternika.*
5. *Tak i język jest małym członkiem, a wielce się chełpi. Oto niewielki ogień, jakże wielki las zapala.*
6. *I język (to) ogień – świat niesprawiedliwości. Tak, język jest umieszczony pośród członków naszych (jako) ten, który plami całe ciało i rozpala krąg (naszego) pochodzenia, a (sam) jest rozpalany przez Gehennę.*

Obrazy 3:3-6

Co znaczy: *rozpala krąg nasz*

Dosłownie: *koło genesis. Por.*

3:7

7. Wszelki bowiem rodzaj dzikich zwierząt, zarówno ptaków i płazów, także i (tych) morskich, jest ujarzmiany i został ujarzmiony (przez) rodzaj ludzki,

Czy rzeczywiście człowiek ujarzmił każde zwierzę na ziemi?

O czym więc mówi ten tekst?

*Zasadźcie drzewo dobre, to i owoc będzie dobry, albo zasadźcie drzewo złe, to i owoc będzie zły; albowiem **z owocu poznaje się drzewo.***

*Plemiona żmijowe! **Jakże możecie mówić dobrze, będąc złymi? Albowiem z obfitości serca mówią usta.** (Mt 12:33-34)*

A co z ust wychodzi, pochodzi z serca, i to kała człowieka. (Mt 15:18)

3:8

...jednak języka nikt (z) ludzi (nie) jest w stanie ujarzmić - (tego) nieokiełznanego zła, pełnego śmiercionośnego jadu.

Jak napisano:

*Nie ma ani jednego sprawiedliwego, nie masz, kto by rozumiał, nie masz, kto by szukał Boga; wszyscy zboczyli, razem stali się nieużytecznymi, nie masz, kto by czynił dobrze, nie masz ani jednego. **Grobem otwartym jest ich gardło, językami swoimi knują zdradę, jad żmij pod ich wargami; usta ich są pełne przekleństwa i gorzkości;** (Rz 3:10-14)*

*... i my byliśmy niegdyś nierozumni, niesforni, błądzący, poddani pożądlivości i rozmaitym rozkoszom, żyjący w złości i zazdrości, **znenawidzeni i nienawidzący siebie nawzajem.** (Tt 3:3)*

*Zasadźcie drzewo dobre, to i owoc będzie dobry, albo zasadźcie drzewo złe, to i owoc będzie zły; albowiem **z owocu poznaje się drzewo.***

*Plemiona żmijowe! **Jakże możecie mówić dobrze, będąc złymi? Albowiem z obfitości serca mówią usta.** (Mt 12:33-34)*

A co z ust wychodzi, pochodzi z serca, i to kała człowieka. (Mt 15:18)

3:9

Nim błogosławimy Boga i Ojca, i nim przeklinamy ludzi stworzonych na podobieństwo Boga.

Błogosławienie Boga i przeklinanie Jego podobieństwa.

Jak to nazwać?

Potrójny test dla wypowiedzi:

1. Czy jest to prawdą?
2. Czy jest to właściwie wyrażone?
3. Czy jest to potrzebne?

Rada: Ps 141:3

Źródło: 3:10-12

Załam ostateczny?

Przeanalizujemy fragment w. 11 i 12:

*Czy źródło, z tej samej szczeliny, tryska (wodą) słodką i gorzką?
Nie może, bracia moi, figowiec rodzić oliwki lub winorośl figi, tak i żadne
źródło słone (nie może) wydać słodkiej wody.*

A1 Czy źródło z tej samej szczeliny, tryska (wodą) słodką i gorzką?

B1 Nie może, bracia moi, figowiec

C1 rodzić oliwki,

C2 lub winorośl

B2 figi,

*A2 tak i żadne źródło słone (nie może) wydać słodkiej
wody.*

To, jakim jesteś zrodem pokazuje twoje wnętrze. Ty to wiesz!

3:13-14 obłuda

*Kto (jest) **mądry i roztropny** pośród was, niech pokaże (to) dobrym postępowaniem – swoimi **uczynkami w łagodności**, (właściwej dla) mądrości. Jeśli jednak **zazdrość gorzką macie i rywalizację w sercu waszym**, (to) nie chlubicie się i (nie) kłamcie **wbrew prawdzie**.*

W tym tekście występują 2 zasadnicze kwestie:

1. Czym jest prawdziwa mądrość? (zostawmy to na później – 3:17-18)
2. Kwestia niezgodności słów z intencjami.

Ten grzech potrafi się pięknie ukrywać:

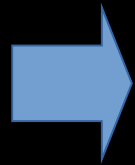
- Powiedz komuś, że modlisz się o jego problem żeby pocieszyć go.
- Bądź zewnętrze nienaganny, żeby kogoś nie zgorszyć.
- Podajcie, proszę, inne przykłady.

3:13-17 – struktura

11-12 Czy źródło, z tej samej szczeliny, tryska (wodą) słodką i gorzką?
Nie może, bracia moi, figowiec **rodzić oliwki lub winorośl figi**, tak i żadne źródło słone (nie może) wydać słodkiej wody.

13. Kto (jest) **mądry** i roztropny pośród was, niech pokaże (to) dobrym postępowaniem - swoimi uczynkami w łagodności, (właściwej dla) mądrości.

14. Jeśli jednak zazdrość gorzką macie i rywalizację w sercu waszym, (to) nie chlubicie się i (nie) kłamcie wbrew prawdzie.

15. Nie jest to mądrość zstępująca z góry, ale przyziemna, duszewna, demoniczna.

16. Gdzie bowiem zazdrość i rywalizacja, tam zamieszanie i wszelkie złe dzieło.

17. Ale **mądrość** z góry, najpierw jest prawdziwie czysta, następnie pokojowa, życzliwa, zgodna, pełna miłosierdzia i dobrych owoców, nie stronnicza i nieobłudna.

A co jest potem?

18. **Owoc** zaś sprawiedliwości jest zasiewany w pokoju tym, którzy czynią pokój.

3:15-16 cechy mądrości ludzko-demonicznej

*Nie jest to mądrość zstępująca z góry, ale przyziemna, duszewna, demoniczna.
Gdzie bowiem zazdrość i rywalizacja, tam zamieszanie i wszelkie złe dzieło.*

1. Trzy źródła takiej „mądrości”:

- przyziemność, (odwrotność wiary) (patrz Hbr 11:1)
- duszewność,
- demony.

2. Rozdźwięk pomiędzy wnętrzem a zewnątrz – obłuda.

3. Owoce takiej „mądrości”:

- zazdrość,
- rywalizacja (kłótność),
- zamieszanie (niepokój),
- wszelkie złe dzieło. Na czym polega zło tego dzieła?

A jaką mądrością Ty się kierujesz?

- ### 4. Tego grzechu nasz Pan nienawidził szczególnie. (Patrz Mt 23:1-36+24:51)

3:17-18 „Hymn o mądrości”

17. Ale mądrość z góry, najpierw jest prawdziwie *czysta, następnie pokojowa, życzliwa, zgodna, pełna miłosierdzia i dobrych owoców, nie stronnicza i nieobłudna.*

1. Czy coś już w tym liście było z góry? (Patrz 1:17-18)

2. Cechy mądrości z góry:

- czysta, (2Kor 7:11; 11:2; Flp 4:8; 1Tym 5:22; 1Pt 3:2; 1J 3:3)
- pokojowa, (Łk 10:5-6; J 14:27; Rz 3:17; 2Pt 1:2 i inne)
- zgodna (życzliwa), (Flp 4:5; 1Tm 3:5; Tt 3:2; 1Pt 2:18 2Ko10:1)
- ustępliwa (zgodna), (brak innych wystąpień, raczej *łagodnie przekonywująca*)
- pełna miłosierdzia, (Jkb 2:13; 1Pt 1:3; Jud 1:21)
- pełna dobrych owoców, (Jkb 5:7; 5:18; Gal 5:22; Fil 1:22)
- nie stronnicza, (brak innych wystąpień, raczej *nie posądzająca*)
- nie obłudna. (Rz 12:9; 2Kor 6:6; 1Tm 1:5; 2Tm 1:5; 1Pt 1:22)

3. Kto potrafi przejawiać cechy takiej mądrości?

4. Kim trzeba być, by je przejawiać?

3:18 Zasiewanie owocu

18. *Owoc* zaś sprawiedliwości jest *zasiewany w pokoju* tym, którzy *czynią pokój*.

1. Co w tym zdaniu jest czynione?
2. Kto to czyni? (patrz kontekst – w 11-12)
3. Jak to czyni?
4. Czym jest owo zasiewanie?
5. Kim mogą być siewcy/Siewca?
6. Co to znaczy, że zasiewanie odbywa się w pokoju?
 - kwestia tzw. apologetyki

4:1-2 Źródło problemów

1. Skąd wojny i walki wśród was? (Czy) nie stąd: z **namiętności** waszych toczących **wojnę w członkach waszych**? 2. Pożądacie, a nie macie, **mordujecie** i zazdrościcie, a nie jesteście w stanie osiągnąć, **walczyacie i wojujecie**, nie macie, ponieważ nie **proście**.

1. Co to są namiętności?

gr. *hedone*, wyst.: Łk 8:14; Tt 3:3; Jkb 4:3; 2Pt 2:13

2. O co chodzi z tymi członkami naszymi? patrz 1:14-15; 3:5

3. Czy to jest obraz Zboru Bożego? Mordujecie?

4. Czy zdarzają się spory pomiędzy braćmi? patrz Dz 15:36-40
i 1Kor 11:18-19

5. Co robić w przypadku sporu?

6. Dlaczego po raz kolejny Jakub mówi o mordowaniu? por. 2:11; 5:6

7. Skąd więc owe spory i walki?

8. Zestawmy ze sobą walkę i prośbę. Która jest atrakcyjniejsza?

A czy TY wolisz walczyć, czy prosić?

4:2b-3 cielesna modlitwa

*nie macie, ponieważ nie prosicie. 3. Proście, a nie otrzymujecie dlatego, że źle prosicie, aby (to) na wasze **namiętności** roztrwonić.*

1. Przypomnijmy co to są namiętności?

gr. *hedone* – od tego słowa pochodzi *hedonizm* – sprawianie sobie przyjemności, rozkoszy

2. Czy zdarza nam się modlić o coś dla własnej przyjemności?

3. Czy zdarza nam się modlić o coś, co nie będzie dla nas przyjemne?

4. Podyskutujmy o tym. Jakie widzimy rozwiązanie? Jak się modlić, aby być wysłuchiwanym?

Co napędza nasze życie modlitewne?

(oczywiście, o ile mamy jakieś)

5. Jak sądzicie, czy ci krzywdziciele modlili się o tych pokrzywdzonych?

Mt 22:29

Po co się modlimy?

Odp.: Aby być wysłuchanymi

Kiedy Bóg wysłuchuje modlitw?

Odp. 1: kiedy prosimy w Imieniu Pana Jezusa (J 14:13)

Odp. 2: kiedy prosimy zgodnie z wolą Bożą (1J 5:14)

Czy wiemy jaka jest wola Boża?

Odp. 1: mistycyzm

„odbieranie woli Bożej”

„Pytaj Pana!”

Odp. 2: literalizm / intelektualizm

Przeczytajmy Dn 9:1-19

Przeczytajmy Obj 22:17

Dn 9:3:

*I zwróciłem swoje oblicze ku Panu, Bogu, **by [tego] szukać [w] modlitwie**, w prośbach o miłosierdzie, w poście, we włosiennicy i popiele.*

Lub:

- 1) by to zgłębić,
- 2) by pytać [Go o to],
- 3) by o to zabiegać.

Jak to zgłębiać w modlitwie?

A po co mamy się modlić o naszych nieprzyjaciół?

A po co o przyjscie Pana?

A o co mamy się jeszcze modlić?

Przeczytajmy Rz 8:26-27

Modlitwa o innych napędza miłość do nich.

4:4 Cudzołóstwo

4. *Cudzołożnicy i cudzołożnice*, (czy) nie wiecie, że przyjaźń świata jest wrogością (wobec) Boga? Ktokolwiek więc chciałby być przyjacielem świata, czyni się wrogiem Boga..

1. *Cudzołożnicy i cudzołożnice* (patrz 2:11). Patrz 1:8;
2. Co oznacza *przyjaźń ze światem*? patrz nast. wersety i 1J 2:15-16
3. A co trzeba robić aby polubili nas niewierzący? patrz Łk 6:26
4. Które z obecnych działań kościołów usuwają owo „napięcie”?
5. A jak to widzi Bóg? → nieprzyjaźń i cudzołóstwo

4:5 Zazdrość

Albo (czy) sądzicie, że daremnie Pismo mówi: (aż) do zazdrości pragnie ducha, który zamieszkał w nas?

Gdzie mówi tak Pismo?

Albo (czy) sądzicie, że daremnie Pismo mówi? Do zazdrości pragnie ducha, który zamieszkał w nas !?.

1. Jakiemu duchowi Bóg dał w nas mieszkanie? (por. 1Mjż 2:7 i Rz 8:9)
2. Co to jest zazdrość? patrz wersety Jkb 4:2 2Mjż 20:5 i Gal 5:20
3. Dwa możliwe tłumaczenia tego tekstu:

Zazdrośnie chce On mieć tylko dla siebie ducha, któremu dał w nas mieszkanie?(BW)

Znaczenie: Bóg zazdrośnie pożąda ducha naszego lub Świętego.

Izali ku zazdrości pożąda duch, który w nas mieszka?(BG)

Znaczenie: Duch, który w nas mieszka nie prowadzi do zazdrości.

Co o tym sądzicie? Który przekład jest prawidłowy?

4:5 Dwie możliwości i dwa znaczenia

Zazdrośnie chce On mieć tylko dla siebie ducha, któremu dał w nas mieszkanie? (BW)

Izali ku zazdrości pożąda duch, który w nas mieszka?(BG)

Do zazdrości pragnie ducha, który zamieszkał w nas (BYZ)

Problem w tym, że gr. duch – *pneuma* jest rodzaju nijakiego.

Występuje podobne zjawisko jak w j. polskim, np.:

Dziecko rozpoznaje zwierzę.

Znaczenie 1: Dziecko patrzy i to ono rozpoznaje zwierzę.

Znaczenie 2: Dziecko jest rozpoznawane, a patrzy zwierzę.

Jest to problem językowy:

Mianownik Kto? **Co?** odpowiada na takie samo pytanie, jak

Biernik Kogo? **Co?**

Podobnie jest w grece.

Czy może to być zamierzona wieloznaczność? Patrz w. 4 i 6-7

4:6 Większa łaska

*Więszą jednak daje **łaskę**, dlatego mówi: Bóg pysznym się przeciwstawia, pokornym natomiast daje łaskę.*

1. Pamiętajmy w jakim jesteśmy kontekście. O czym jest więc w. 5?
2. To jest cytat Prz 3:34 lub Job 22:29
3. Co to jest pycha, a co to jest pokora? (patrz 1:9)
4. Po czym więc mamy rozpoznać czy jesteśmy pyszni czy pokorni?

Co więc mamy zrobić?

4:6-10 7 kroków ku prawdziwemu upamiętaniu z grzechów

7. *Poddawajcie się więc Bogu, a przeciwstawcie się diabłu, to ucieknie od was. 8. Zbliźcie się do Boga, to zbliży się do was. Obmyjcie ręce grzesznicy i oczyśćcie serca (ludzie) o rozdwojonej duszy! 9. Trapcie się i smućcie się, i zapłaczcie! Śmiech wasz w smutek niech się obróci, a radość w przygnębienie! 10. Uniźcie się przed Panem, a wywyższy was..*

1. Co oznacza poddanie się Bogu? Przeczytajmy 3Mjż 10:1-6
2. Co w tym kontekście oznacza sprzeciwienie się diabłu?

Czy należy „walczyć” z diabłem? Przeczytajmy do 1Tm 6:5-11.

3. Co oznacza zbliżanie się do Boga?
4. Jak mamy obmyć swoje ręce? Z czego?
5. Z czego mamy oczyścić nasze serca? (Patrz 1:8)
6. O jaki chodzi tu smutek?
7. Co w kontekście następnych wierszy oznacza nakaz uniżenia się?

4:11-12 Bluźnierczy osąd

11. Nie oczerniajcie siebie nawzajem bracia. Kto oczernia brata i sądzi brata swego, oczernia prawo i sądzi prawo. Jeśli jednak prawo sądzisz nie jesteś wykonawcą prawa, ale sędzią.

12. Jeden jest Prawodawca, który może zbawić i zniszczyć. Ty zaś kim jesteś - (ty), który sądzisz drugiego?

gr. obmowa (BW) = oczernianie

Czy to nie wasza rzecz sądzić raczej tych, którzy są w zborze?
(1Kor 5:12b)

O jaki więc osąd może tu chodzić?

1. Moim zdaniem osąd czyichś motywów.
2. Zastosowanie biblijnych zasad nie do własnego życia

4:11-12 Bluźnierczy osąd motywów

Co zrobimy jeśli powiemy:

Brat Iksiński zrobił to, bo jest pyszny.

Ta siostra nosi tak piękną suknię, bo jest nieskromna.

W tym zborze nie śpiewają z Pielgrzymem bo są cieleśni.

Ten brat nie ma pracy bo jest leniem.

Ta siostra śpiewała na tej ewangelizacji bo jest ekumenistką.

Co łączy te zdania?

Próba przypisania sobie zdolności samego Boga

To jest bluźnierstwo!

4:11-12 Bluźnierczy osąd zakonu

Co zrobimy jeśli powiemy:

Ta siostra nosi zbyt piękną suknię. (1Tm 2:9).

Ten brat ma za długie włosy. (1Kor 11:14).

Ta siostra ma za krótkie włosy. (1Kor 11:15).

Ten brat nie powinien łamać się chlebem bo... (1Kor 11:27-28).

Co łączy te zdania?

Próba przypisania sobie kompetencji samego Boga

To jest bluźnierstwo!

Do kogo stosujesz Pismo?

Czy jeszcze w jakimś przypadku grzeszymy podobnie?

4:13-17 Plany na przyszłość

13. *Przychodź teraz – ty, który mówisz: „dzisiaj i jutro pójdziemy do tego miasta i będziemy tam rok jeden i pohandelujemy, i osiągniemy zysk” - 14. którzy nie znacie jutra. Czym bowiem (jest) życie wasze? Parą bowiem będzie, ukazującą się na krótko; potem też i znikającą. 15. Zamiast (tego) wyście (powinni) mówić: „jeśli Pan zechce, będziemy żyć i uczynimy to lub tamto”.*

16. *Teraz jednak chlubicie się w pysze waszej; wszelkie takie chlubienie się jest złe.*

1. Planowanie przyszłości. Co w tym złego?
2. Czy różnica polega jedynie na dodaniu trzech słów? Patrz Dz 18:21
1Kor 4:19
3. Nawiązanie do 1:10-11, 3:3-6 i 4:6.
4. Czy takie przechwałki mają coś wspólnego z poprzednim grzechem?

Jak nazwać ten grzech?

5. Najgorsze jest jednak zakończenie:

17 ***Kto wie zatem (jak) dobrze czynić, a (tego) nie czyni, (to) jest (to) jego grzech.***

Co więc mamy planować?

5:1-3 Przeciwno bogaczom

1. Przychodźcie teraz bogaci. Zapłaczcie lamentując z powodu nieszczęść na was przychodzących. 2. Bogactwo wasze zgniło, a szaty wasze zostały zjedzone przez mole. 3. Złoto wasze i srebro przerdzewiało, a "jad" ich będzie wam na świadectwo i strawi wasze doczesne ciała jak ogień. Zgromadziliście "skarby" na ostatnie dni.

1. Dlaczego tyle złych słów przeciwno bogatym? (patrz Mt 6:19-21)
2. Rzecz potrzebuje rzeczy, a każda czasu. Kosztem czego?
3. Ile czasu poświęcać na rzeczy przemijalne? (patrz 4:5)
4. Czy chcielibyśmy aby nasze rzeczy oskarżały nas?
5. Czy żyjemy w oczekiwaniu na przyjście Pana?

Czy modlisz się o przyjście Pana?

Patrz Dan 9:1-3 i nast. i 1J 5:14

5:4-6 Centralne napomnienie

4. Oto **zapłata robotników, którzy zżęli wasze pola, zatrzymana przez was** krzyczy, a krzyk żniwiarzy doszedł do uszu Pana Zastępów. 5. Żyliście w zbytku i w przepychu na ziemi, wykarmiliście serca wasze jak w dzień rzezi. 6. **Skazaliście, zamordowaliście sprawiedliwego - nie przeciwstawia się wam.**

1. Czy teraz rozumiemy dlaczego ciągle wspominał o zabijaniu?
2. Jakaś grupa chrześcijan nieźle urządziła się na śmierci braci w Panu.
3. To był proces. Czy możemy prześledzić go w treści listu?
 - 1) rozdwojenie duszy w próbie od pożądlivosti,
 - 2) pozwolenie na zapłodnienie duszy i grzech,
 - 3) wywyższanie bogatych,
 - 4) wielkie słowa i brak pobożnych czynów,
 - 5) złe słowa, prowadzące do złych czynów,
 - 6) fałszywa mądrość prowadząca do sporów i cielesnych modlitw,
 - 7) planowanie biznesu zamiast służby,
 - 8) rozsmakowanie się w bogactwie.

5:7-9 Napomnienie dla ofiar

7. *Bądźcie cierpliwi zatem bracia aż do przyjścia Pana. Oto rolnik oczekuje cennego owocu*

ziemi będąc cierpliwym (w oczekiwaniu) na niego, aż otrzyma deszcz wczesny i późny.

8. *Bądźcie cierpliwi i wy. Utwierdźcie serca wasze, gdyż przyjście Pana przybliżyło się.*

9. *Nie wzdychajcie przeciw sobie nawzajem bracia, abyście nie zostali osądzeni. Oto Sędzia przed drzwiami stanął.*

1. Czy rolnik to nawiązanie do nieszczęścia → w. 4?

2. Bogacze nagromadzili skarby (w. 3), a co nagromadziły ich ofiary?

3. Czy cokolwiek może usprawiedliwiać zemstę?

Zastanów się czy rzeczywiście chcesz być chrześcijaninem!

Pamiętajmy, że napisano:

Pomsta do mnie należy, Ja odpłacę, mówi Pan.

Nie wchodźmy więc w kompetencje Boga.

4. Kolejne nawiązanie do przyjścia Pana.

5:10-11 Job

10. Za przykład weźcie, bracia moi, doświadczanie zła i cierpliwość proroków, którzy przemawiali (w) imieniu Pana. 11. Oto uważamy za szczęśliwych tych, którzy są wytrwali. O wytrwałości Hioba słyszeliście i zakończenie Pana zobaczyliście, gdyż bardzo współczujący jest i miłosierny.

1. Czy chcielibyśmy podać jakieś przykłady cierpienia i cierpliwości?
2. Postawa chrześcijanina jest taka:
boli, ale nie przeklinam i nie mścę się.
3. W czym Job okazał się być cierpliwym? Przeczytajmy Joba 31r.

**Zastanów się czy rzeczywiście
chcesz być chrześcijaninem!**

4. Jak wygląda współczucie i miłosierdzie Boga wobec Joba? (Job 42)

5:12 – przysięganie

12. *Przede wszystkim jednak bracia moi, nie przysięgajcie ani (na) niebo, ani (na) ziemię, ani jakkolwiek inną przysięgą. Niech jest więc wasze tak – tak, a nie – nie, abyście nie popadli w hipokryzję.*

1. Różnica pomiędzy manuskryptami

hipokrisis ≠ hipo krosis

2. Nawiązanie do Kazania na Górze.

Mt 5:37: Niechaj więc mowa wasza będzie: Tak – tak, nie – nie, bo co ponadto jest, to jest od złego.

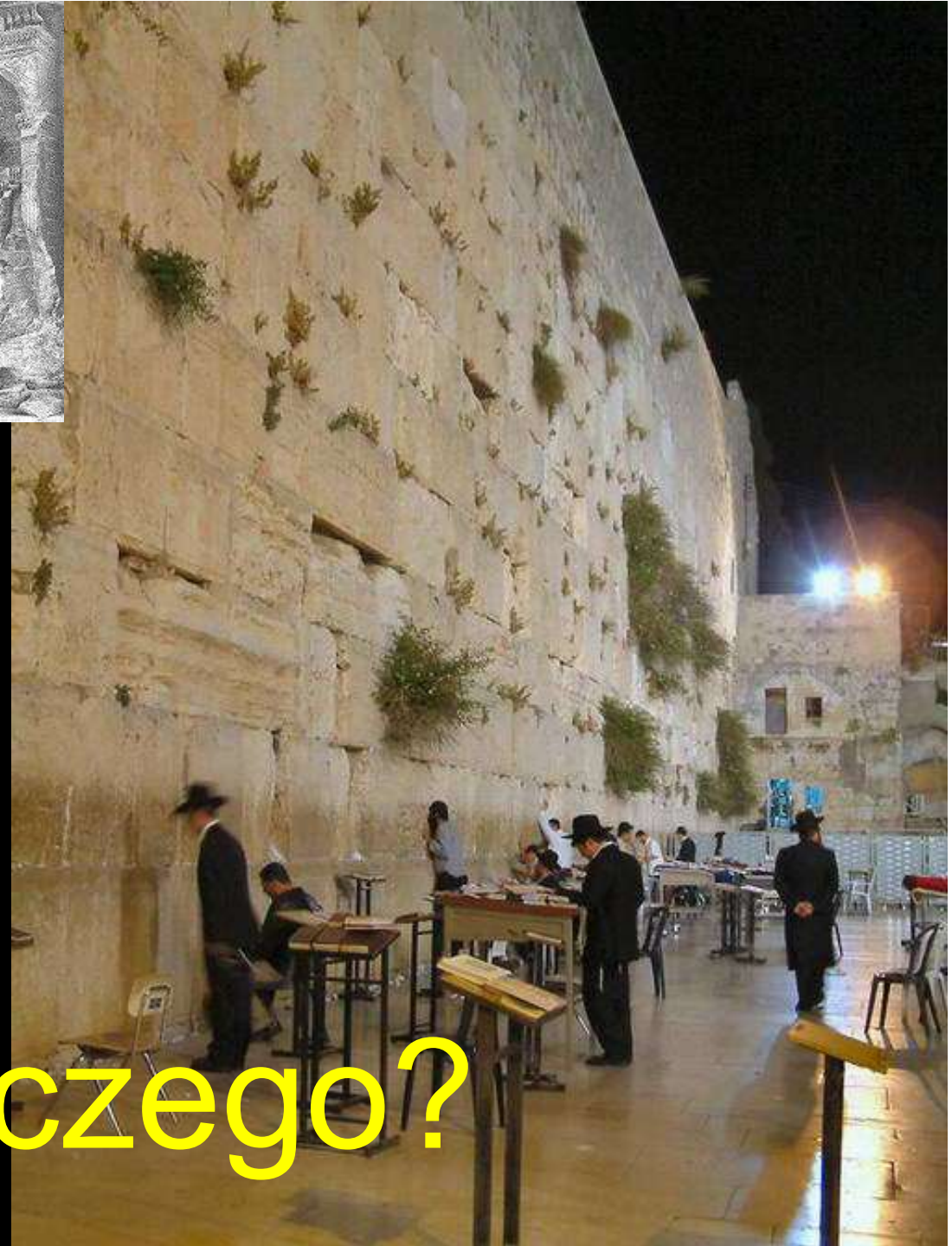
3. Kontekst nauk faryzejskich → Mt 23:1-39 i ich skutek → 24:2 Przeczytajmy 24:2 i 23:16-22

Zaprawdę powiadam wam, nie pozostanie tutaj kamień na kamieniu, który by nie został rozwalony.

Mt 24:2

Dlaczego?

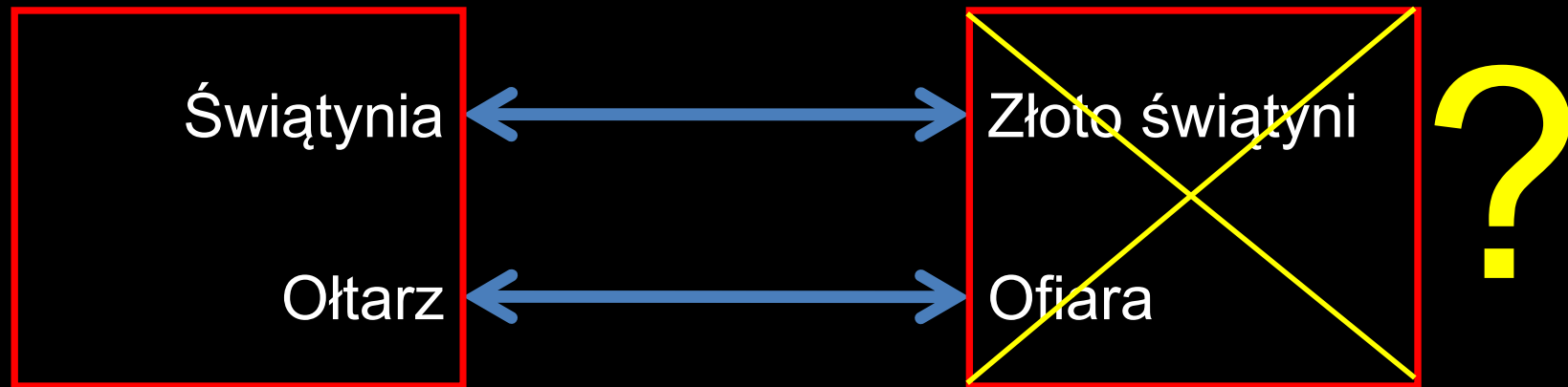
Przeczytajmy Mt 23:1-36; 24:2

1. Mówią ale nie czynią (23:3)
2. Swoje uczynki czynią na pokaz (23:5)
3. Lubią chwałę od ludzi (23:6)
4. Zamykają królestwo Boże (23:13)
5. Pozyskują innych aby ich popsuć (23:15)
6. Głupi i ślepi (23:17)
7. Drobiazgowość co do przepisów (23:23-24)
8. Ważne dla nich to co na zewnątrz (23:25-28)
9. Winni krwi (23:29-36)

Skutek – 24:2

Wnioski:

Jaka jest istota grzechu ludzi na mównicy Mojżeszowej
wg Mt: 23:16-22?

Jedno i drugie jest ważne

Głupi i ślepi

Sprawdzian hipokryzji

Oczywiste

1. Czy to co mówisz potwierdza twoje życie?

2. Jaki jesteś gdy nikt nie widzi?

3. Czy lubisz gdy inni Cię chwala?

4. Zamykają królestwo Boże (23:13) ?

5. Pozyskują innych aby ich popsuć (23:15) ?

6. Głupi i ślepi **23:16-22**

7. Drobiazgowość co do przepisów

8. Ważne dla nich to co na zewnątrz

9. Winni krwi

5:12 – przysięganie

*12. Przede wszystkim jednak bracia moi, nie przysięgajcie **ani (na) niebo, ani (na) ziemię, ani jakkolwiek inną przysięgą.** Niech jest więc wasze **tak – tak, a nie – nie,** abyście nie popadli w hipokryzję.*

1. Oczywiste nawiązanie do Mt 5:33-37. Przeczytajmy.

Czy znamy przyszłość?

2. Jak więc nazwać obiecywanie czegoś w przyszłości?

Czy można żyć bez przysięg?

Moja rada:

Jeśli musisz, to trudno, przysięgaj, ale wołaj do Boga o łaskę dotrzymania tego, co obiecałeś.

13. *Znosi udrękę* ktoś z was? Niech się *modli*. *Raduje się* ktoś? Niech *śpiewa*.

Znosić udrękę (gr. *kakopatheo*) = być utrudzonym, doznawać niepowodzeń, nieszczęście; patrz: 2Tm 2:3, 9; 4:5

1. O co ma się modlić udręczony?

Czy z kontekstu wynika, że ma to być jak w Ps 139:19?

Patrz 1:2-5 i 5:16-17

Śpiewać (gr. *psallō*) = szarpać, trącać palcami, śpiewać przy wtórze harfy; patrz: Rz 15:9; 1Kor 14:15x2; Ef 5:19. /psalmować/

2. Dlaczego wówczas gdy jesteśmy radośni, powinniśmy śpiewać?

Choroba/niemoc 5:14-15

14. **Choruje** ktoś z was? **Niech przywoła starszych zgromadzenia** i niech się modlą nad nim, namaściwszy go oliwą w imieniu Pana. 15. A modlitwa wiary uzdrowi słabnącego i podniesie go Pan. A jeśli były grzechy, które popełnił, zostaną mu odpuszczone.

Chorować (gr. *astheneo*) = być bezsilnym, niemoc, choroba

Niech przywoła – inicjatywa jest po stronie potrzebującego

Starsi – patrz 1Tm 3:1-7 i Tt 1:5-9

Kolejność to: modlitwa, namaszczenie i znów modlitwa

Uzdrowić = zbawić (gr. *sodzo*) patrz 1:21; 2:14; 4:12

Chory (gr. *kamno*) = spracowany, zmęczony, w znoju, trudzie, chory, upadły; Hbr 12:3; Obj 2:3

Podźwignąć (gr. *egeiro*) = wstać, podnieść, zmartwychwstać, wzbudzić

Co robi odpuszczenie grzechów w tym kontekście?

14. Choruje ktoś z was? Niech przywoła starszych zgromadzenia i niech się modlą nad nim, namaściwszy go oliwą w imieniu Pana.

*15. A modlitwa wiary uzdrowi słabnącego i podniesie go Pan. **A jeśli były grzechy, które popełnił, zostaną mu odpuszczone.***

Czy widać powiązanie pomiędzy niemocą, a grzechem?

Uwaga, w pobliżu jest Job! (w. 11)

Czy możemy wiedzieć czy czyjeś nieszczęście jest powiązane z jego grzechem?

Kolejna okazja do bluźnierczego osądu!

Dobra rada dla wszystkich 5:16 i 17-18

16. **Wyznawajcie** sobie nawzajem upadki i **módlcie** się za siebie nawzajem, abyście zostali **uzdrowieni**. Wiele może skuteczne błaganie sprawiedliwego.

17. *Eliasz był człowiekiem mającym podobne doznania co my i pomodlił się modlitwą, (by) nie padał deszcz, a nie padał deszcz na ziemię (przez) trzy lata i sześć miesięcy.*

18. *I ponownie pomodlił się, a niebo deszcz dało i ziemia wydała swój owoc.*

1. Co mamy czynić jedni drugim?

Modlitwa o deszcz?

Patrzmy na 5:4:

*Oto zapłata robotników, którzy zżęli wasze pola, zatrzymana przez was krzyczy, a **krzyk** żniwiarzy **doszedł do uszu Pana Zastępów**.*

Patrzmy na 5:7:

*Bądźcie cierpliwi zatem bracia aż do przyjścia Pana. Oto **rolnik oczekuje** cennego owocu ziemi będąc cierpliwym (w oczekiwaniu) na niego, aż otrzyma deszcz wczesny i późny. **Bądźcie cierpliwi i wy**.*

Eliasz; patrz 1Krl 18:17-21 i 39 → Jkb 1:8 i 4:8

2. Odpowiedź i rozwiązanie przychodzą z góry.

5:19-20 cel modlitw i działań

*19. Bracia, jeśli ktoś z was zostałby odwiedziony od prawdy a zawróciłby go ktoś,
20. niech wie, że ten, kto zawrócił grzesznika z jego błędnej drogi, uratuje duszę od śmierci i zakryje mnóstwo grzechów.*

1. Co ma być naszym celem względem braci, którzy upadli?
2. Czy nawet wówczas gdy są mordercami? (patrz 5:5-6)
3. Jak się zakrywa czyjeś grzechy? A swoje?
4. Co jest w naszych sercach względem takich ludzi?

A co jeśli zawinili względem nas samych?

1. Czy chcesz ludzkiej sprawiedliwości, czy ratunku dla bliźniego?
2. Czy wyznajesz grzechy tym, wobec których zawiniłeś?
3. Czy modlisz się o innych; także o tych, którzy są winni?
4. A może wiesz dlaczego innym źle się wiedzie?

Boży plan to upamiętanie dla upadających

Główne wątki Listu Jakuba

Tzw „wysoka teologia” u Jakuba

1. Doktryna Boga: 1:1.13-14.17; 2:1.5.19; 5:11;
2. Soteriologia: 1:18.21; 2:5.13.14.17.20.22.24.26; 4:6.7; 5:16.19-20
3. Działanie Prawa: 2:8.10.11; 4:11.17;
4. Eschatologia: 5:3.7.8.9.
5. Teologia modlitwy: 1:5-8; 4:2-3; 5:14-15.16
6. Demonologia: 2:19
7. Eklezjologia: 2:1.5.16; 5:14

Doktryna Boga

1.1: *Jakub, niewolnik Boga i Pana Jezusa Chrystusa,...*

1:13-14: *Bóg bowiem jest niepodatny na próby do zła, a sam nikogo (też nie) poddaje próbie. Każdy zaś jest poddawany próbie przez własne pożądliwości...*

1:17: *...od Ojca światła, u którego nie ma odmiany lub cienia zmienności.*

2:1: *...Pana naszego Jezusa Chrystusa - (naszej) chwały...*

2:5: *(czyż) nie wybrał Bóg ubogich świata, (na) bogatych w wierze i (na) dziedziców królestwa, które obiecał tym, którzy go miłują?*

2:19: *... Bóg jest jeden ...*

5:11: *O wytrwałości Hioba słyszeliście i zakończenie Pana zobaczyliście, gdyż bardzo współczujący jest i miłosierny.*

Soteriologia

1:18: *Gdy zechciał zrodzić nas Słowem prawdy do (tego), by uczynić nas niejako pierwociną Jego stworzeń.*

1:21: *... odłożywszy wszelką plugawość i obfitość złości, przyjmijcie z łagodnością wrodzone Słowo, które może uratować dusze wasze.*

2:5: *(czyż) nie wybrał Bóg ubogich świata, (na) bogatych w wierze i (na) dziedziców królestwa, które obiecał tym, którzy go miłują?*

2:13: *sąd bez miłosierdzia (temu kto) nie uczynił miłosierdzia – chlubi się miłosierdzie (wobec) sądu.*

2:14: *jeśli ktoś mówiłby, że ma wiarę, jednak nie miałby uczynków? Nie może go ta "wiara" zbawić.*

2:17.20.26: *„martwa wiara”*

2:22: *wiara współpracowała z jego uczynkami i z uczynków wiara stała się doskonała.*

2:24: *człowiek usprawiedliwiany jest z uczynków, a nie jedynie z wiary.*

4:6: *Bóg pysznym się przeciwstawia, pokornym natomiast daje łaskę.*

4:7: *Poddajcie się więc Bogu, a przeciwstawcie się diabłu, to ucieknie od was.*

5:16: *Wyznawajcie sobie nawzajem upadki i módlcie się za siebie nawzajem, abyście zostali uzdrowieni. Wiele może skuteczne błaganie sprawiedliwego.*

5:19-20: *jeśli ktoś z was zostałby odwiedziony od prawdy a zawróciłby go ktoś, niech wie, że ten, kto zawrócił grzesznika z jego błędnej drogi, uratuje duszę od śmierci i zakryje mnóstwo grzechów.*

Działanie Prawa

2:8: *Jeśli jednak wypełniacie prawo królewskie, zgodnie z Pismem: "będziesz miłował bliźniego swego, jak siebie samego", (to) czynicie dobrze.*

2:10: *Kto bowiem całego prawa będzie strzegł, (a) potknie się jednak w jednym, (to) staje się winnym wszystkiego.*

2:11: *ten, który powiedział: "nie będziesz cudzołożył", powiedział też: "nie będziesz mordował". Jeśli więc nie będziesz cudzołożył, ale będziesz mordował, stajesz się przestępcą prawa.*

4:11: *Kto oczernia brata i sędzi brata swego, oczernia prawo i sędzi prawo. Jeśli jednak prawo sądzisz nie jesteś wykonawcą prawa, ale sędzią.*

4:17: *Kto wie zatem (jak) dobrze czynić, a (tego) nie czyni, (to) jest (to) jego grzech.*

Eschatologia

5:3: Złoto wasze i srebro przerdzewiało, a "jad" ich będzie wam na świadectwo i strawi wasze doczesne ciała jak ogień. Zgromadziliście "skarby" na ostatnie dni.

5:7: Bądźcie cierpliwi zatem bracia aż do przyjścia Pana.

5:8: Utwierdźcie serca wasze, gdyż przyjście Pana przybliżyło się.

5:9: Nie wzdychajcie przeciw sobie nawzajem bracia, abyście nie zostali osądzeni. Oto Sędzia przed drzwiami stanął.

Teologia modlitwy

1:5-8: *Jeśli zaś komuś z was brakuje mądrości, niech prosi (o nią) u Boga, który daje wszystkim szczerze i nie robiąc wyrzutów, a zostanie mu dana. Ale niech prosi z wiarą, bez wahania, bo kto się waha przypomina falę morską targaną i rzucaną przez wiatr tam i z powrotem. Niech ów człowiek zatem nie sądzi, że cokolwiek od Pana otrzyma - mąż rozdwojonej duszy, chwiejny na wszystkich swoich drogach.*

4:2-3: *Pożądacie, a nie macie, mordujecie i zazdrościcie, a nie jesteście w stanie osiągnąć, walczyście i wojujecie, nie macie, ponieważ nie prosicie. 3. Proście, a nie otrzymujecie dlatego, że źle prosicie, aby (to) na wasze namiętności roztrwonić.*

5:14-15: *Choruje ktoś z was? Niech przywoła starszych zgromadzenia i niech się modlą nad nim, namaściwszy go oliwą w imieniu Pana. A modlitwa wiary uzdrowi słabnącego i podniesie go Pan. A jeśli były grzechy, które popełnił, zostaną mu odpuszczone.*

5:16: *Wyznawajcie sobie nawzajem upadki i módlcie się za siebie nawzajem, abyście zostali uzdrowieni. Wiele może skuteczne błaganie sprawiedliwego.*

Demonologia

2:19: Ty wierzysz, że Bóg jest jeden? Dobrze czynisz, demony także wierzą i drżą.

3:14-15: Jeśli jednak zazdrość gorzką macie i rywalizację w sercu waszym, (to) nie chlubcie się i (nie) kłamcie wbrew prawdzie. Nie jest to mądrość zstępująca z góry, ale przyziemna, duszewna, demoniczna.

Eklezjologia

2:1: *Bracia moi nie łączcie wiary Pana naszego Jezusa Chrystusa - (naszej) chwały - z wyróżnianiem jednych osób przed drugimi.*

2:5: *Postuchajcie, bracia moi umiłowani, (czyż) nie wybrał Bóg ubogich świata, (na) bogatych w wierze i (na) dziedziców królestwa, które obiecał tym, którzy go miłują?*

2:16: *... a ktoś z was powiedziałby im: "idźcie w pokoju, ogrzejcie się i najedzcie się", a nie dalibyście im tego, co niezbędne (dla) ciała, (to) jaki (z tego) pożytek?*

5:14: *Choruje ktoś z was? Niech przywoła starszych zgromadzenia...*

Wątek języka w Liście Jakuba

- ⚡ 1. Oskarżanie Boga (1:13)
- ⚡ 2. Chęć mówienia / niechęć słuchania (1:19)
- ⚡ 3. Niepowściągnięcie języka – pobożność w słowach (1:26 + 27)
- ⚡ 4. Umacnianie pychy bogatych (2:1-4)
- ⚡ 5. Wiara jedynie w słowach (2:14)
- ⚡ 6. Brak dobrych czynów usprawiedliwiany dobrym życzeniem (2:15-16)
- ⚡ 7. Jaka to jest wiara bez uczynków? (2:17-19 i nast..)
- ⚡ 8. Niech niewielu będzie nauczycielami (3:1-2)
- ⚡ 9. Obrazy (3:3-12) uzda, ster, ogień,
- ⚡ 10. Język – nieokiełznany świat nieprawości z piekła (3:6-9)
- ⚡ 11. Obrazy (3:11-12) źródło, figa, oliwka, winorośl.
- 😊 12. Zasiewanie pokoju (3:18)
- ⚡ 13. Brak modlitwy i cielesne modlitwy (4:2-3)
- 😊 ⚡ 14. „Plany na przyszłość” (4:13.15)
- ⚡ 15. Zakaz wzdychania przeciw sobie (5:9)
- ⚡ 16. Zakaz przysięgania (5:12)
- 😊 17. Modlitwa lub śpiewanie, zależnie od stanu (5:13)
- 😊 18. Przywołanie starszych, modlitwa, wyznawanie grzechów (5:14-16)
- 😊 19. Nawracanie błądzących braci (5:19-20)

Wątek krzywdzicieli

- ☹️ 1. Radość z rozmaitych prób (1:2-4)
- ⚡ 2. Rozdwojenie duszy (1:7-8)
- ⚡ 3. Chłuba z poniżenia – przemijanie (1:10-11)
- ⚡ 4. Cięża pożądlivosti (1:12-16)
- ⚡ 5. Każdy ma być szybki do słuchania, powolny do mówienia (1:19)
- ⚡ 6. Bądź wykonawcą Słowa (1:22-26)
- ☹️ 7. Prawdziwa bogobożność – sieroty i wdowy (1:27)
- ⚡ 8. Działanie Prawa (2:11-14)
- ⚡ 9. Ostrzeżenie przed martwością wiary (2:17-26)
- ⚡ 10. Grzechy języka (3:1-12)
- ☹️ ⚡ 11. Zła i dobra mądrość oraz obłuda (3:13-18)
- ⚡ 12. Wojny, namiętności, cielesne modlitwy (4:1-3)
- ⚡ 13. Duchowe cudzołóstwo (4:4-5)
- ☹️ ⚡ 14. Wezwanie do pokuty (4:6-10)
- ⚡ 15. Planuj czynić dobro, a nie jak ciągnąć zyski (4:13-17)
- ⚡ 16. Oskarżenie główne – wyzysk i mord sądowy (5:1-6)
- ⚡ 17. Przede wszystkim nie przysięgajcie (5:12)
- ☹️ 18. Uzdrawienie, starsi, wyznanie win, modlitwa wzajemna (5:14-20)

Wątek pokrzywdzonych

- 😊 1. Radość z rozmaitych prób (1:2-4)
- 😊 2. Chłuba z wywyższenia (1:9)
- ⚡ 3. Każdy ma być szybki do słuchania, powolny do mówienia (1:19)
- ⚡ 4. Zakaz gniewu (1:20-21)
- ⚡ 5. Bądź wykonawcą Słowa (1:22-26)
- 😊 6. Prawdziwa bogobożność – sieroty i wdowy (1:27)
- ⚡ 7. Grzechy języka (3:1-12)
- 😊 ⚡ 8. Zła i dobra mądrość oraz obłuda (3:13-18)
- ⚡ 9. Zakaz osądzania braci i Prawa (4:11-12)
- 😊 10. Wezwanie do cierpliwości (5:7-11.13)
- ⚡ 11. Przede wszystkim nie przysięgajcie (5:12)
- 😊 12. Uzdrawienie, starsi, wyznanie win, modlitwa wzajemna (5:14-20)

Do Zboru, jako całości

1. Zakaz dyskryminacji ze względu na stan posiadania (2:1-8)

Wątek bluźnierstwa

1. Bluźnienie dobremu Imieniu – 2:7
2. Bluźnierczy osąd – 4:11-12
3. Planowanie bez Boga – 4:13-16
4. Przysięganie – 5:12
5. Przyczyny choroby – 5:15

Obrazy

1. Fala morska miotana wiatrem (1:6)
2. Zwiędły kwiat trawy (1:6)
3. Cięża (1:15)
4. Lustro (1:23-24)
5. Ciało bez ducha – śmierć (2:26)
6. Wędzidło (3:3)
7. Ster (3:4)
8. Ujarmienie dzikich zwierząt (3:7)
9. Źródło (3:11-12 x2)
10. Figowiec, oliwka, winorośl, figa, (3:12)
11. Cudzołóstwo (4:4)
12. Gnijące bogactwo, szaty zjedzone przez mole, rdza (5:3)
13. Wykarmienie serca w dniu rzezi (5:5)
14. Praca rolnika i deszcz (5:7)

Wszystkie obrazy służą napomnieniu!

Inne środki wyrazu artystycznego

1. Diatryba (2:18-26)
2. Postawienie języka na ławie oskarżonych (3:5-10)
3. Inscenizacja rozprawy (4:13-17 i 5:1-6)
4. Nieożywiony świadek winy – rdza/jad (5:3 i 4)

Przytoczone postacie

1. Abraham (2:21-22)
2. Rahab (2:25)
3. Prorocy (5:10)
4. Hiob (5:11)
5. Eliaz (5:17)

Konkluzja z całego listu

To jest list interwencyjny.

Pokazuje on w jaki sposób doszło do morderstwa.

Mówi co w tej sytuacji mają zrobić winowajcy i co mają czynić poszkodowani.

Jego celem jest naprawa Zboru Pańskiego.

W jaki sposób odnosi się do nas tu i teraz?